

ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำให้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค 1

Big five personality traits effecting servant leadership of police trainees at the provincial police training center region

Received: Feb 27, 2025

Revised: May 4, 2025

Accepted: May 8, 2025

^{1*}รัชพล บุญวิเชียร ²ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา

^{1*}Ratchaphon Boonvichean ²Prasarn Malakul Na Ayudhaya

^{1*-2}จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาศักยภาพมนุษย์, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

^{1*-2}Psychology for Developing Human Potentials, Kasem Bundit University

*Corresponding Author, E-mail: Nipphon472@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำให้บริการ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ กับภาวะผู้นำให้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 และ 3) เพื่อศึกษาบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำให้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 จำนวน 286 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบวัดภาวะผู้นำให้บริการ ด้านการมีจิตบริการ ด้านการสื่อสารทางบวก และด้านมีความรับผิดชอบต่องาน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) เท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .423 - .844 และมีความเที่ยงเท่ากับ .915 และ 2) แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) อยู่ระหว่าง .67 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .234 - .852 และมีความเที่ยงเท่ากับ .915

ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีจิตบริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านมีความรับผิดชอบต่องาน ด้านการสื่อสาร ตามลำดับ และลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด บุคลิกภาพแบบประนีประนอม บุคลิกภาพแบบห้วนใจ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ ตามลำดับ

2) ลักษณะบุคลิกภาพแบบห้วนใจ ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ ลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอม และลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($R = 0.150, 0.199, 0.311, 0.480$ และ 0.655 ตามลำดับ)

3) ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำให้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ได้ร้อยละ 30.0 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและลักษณะบุคลิกภาพแบบ ประนีประนอม ได้ร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ได้ร้อยละ 45.0 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำให้บริการ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ นักเรียนนายสิบตำรวจ

Abstract

This descriptive study aimed to examine the level of servant leadership and the five personality traits of police officer trainees at the Provincial Police Training Center, Region 1; to investigate the relationship between the five personality traits and servant leadership; and to explore which of the five personality traits influence servant leadership when categorized by personal factors such as age and education. The sample consisted of 286 police officer trainees selected through simple random sampling.

Research instruments included a measurement scale for servant leadership, covering service mindset, positive communication, and social responsibility, with an IOC of 1.00, item discrimination ranging from .423 to .844, and reliability of .915, as well as a measurement scale for the five-factor personality traits, with IOC values ranging from .67 to 1.00, item discrimination between .234 and .852, and reliability of .915.

Findings revealed that

1) Servant leadership among police trainees was rated overall at a high level, with service mindset scoring highest, followed by social responsibility and positive communication. Similarly, the five-factor personality traits were rated overall at a high level, with conscientiousness ranking highest, followed by agreeableness, neuroticism, extraversion, and openness to experience.

2) Personality traits including neuroticism, extraversion, openness to experience, agreeableness, and conscientiousness were significantly related to servant leadership at the 0.01 level ($R = 0.150, 0.199, 0.311, 0.480, \text{ and } 0.655$, respectively).

3) The overall five personality traits of the student police officers at the Provincial Police Training Center Region 1 were found to collectively predict the servant leadership of the student police officers at the Provincial Police Training Center Region 1 with a percentage of 30.0, which was statistically significant at the 0.01 level. Additionally, the personality traits of conscientiousness and agreeableness together predicted the servant leadership of the student police officers at the Provincial Police Training Center Region 1 with a percentage of 45.0, also statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: servant leadership, big five personality, police training student

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ของโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงและปัญหาด้านอาชญากรรมหลากหลายรูปแบบบนพื้นฐานแห่งการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนในรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลให้ประชาชนต้องการ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน จึงต้องเร่งพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา คือบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นหน่วยงานเกี่ยวข้องจึงต้องสรรหาบุคลากรและพัฒนาบุคลากร ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนและสังคมได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความผาสุกในสังคมอย่างยั่งยืน (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2567)

ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่รับผิดชอบฝึกอบรมข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวนให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้ออกไปปฏิบัติหน้าที่บริการรับใช้ประชาชนบนสถานีตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 โดยมีมุ่งเน้นฝึกอบรม ให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีสมรรถนะทางร่างกายและจิตใจที่ดี เสริมสร้างความรู้และความสามารถเชิงวิชาการรวมถึงทักษะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 จึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญ และถือเป็นต้นธารในการผลิตข้าราชการตำรวจระดับปฏิบัติการ (ชั้นประทวน) ซึ่งเป็นบุคลากรส่วนสำคัญ เนื่องจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและดูแลรับใช้ประชาชนอย่างใกล้ชิด อีกทั้งยังเป็นกำลังหลักที่ช่วยขับเคลื่อนสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร (ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2567)

ภาวะผู้นำใ้บริการ (Servant leadership) เป็นภาวะผู้นำที่ได้รับความนิยมและมีการศึกษาวิจัยมากขึ้นในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา แนวคิดนี้ได้เริ่มขึ้นจาก Greenleaf (1970) เป็นผู้นิยามหรือ บัญญัติคำว่า “Servant Leadership” หรือผู้นำใ้บริการ ซึ่งผู้นำใ้บริการจะรับใช้คนอื่น มากกว่าจะให้คนอื่นรับใช้ เป็นการช่วยเหลือให้ผู้อื่นได้บรรลุถึง ความสำเร็จ และการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้น โดยที่ ผู้นำใ้บริการมีลักษณะรูปแบบธรรมชาติของการอาสาสมัคร คือ เป็นผู้เต็มเต็มความต้องการของสมาชิก แต่สิ่งนี้จะเกิดขึ้นจริงก็ต่อเมื่อต้องกำหนดเป็นภารกิจขององค์กร จากหลักคำสอนของจีนโบราณที่กล่าวว่าการปกครองที่แท้จริงก็คือการรับใช้ผู้อื่นอย่างแท้จริง ภาวะผู้นำแบบนี้มีลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของคนในโลกยุคปัจจุบัน คือเป็นภาวะผู้นำที่มีจุดประสงค์หลักคือการดูแลให้บริการคนอื่น ด้วยการบ่มเพาะพัฒนาและเสริมสร้างให้ผู้อื่นเพิ่มพูนความสามารถและความอยู่ดีมีสุข โดยมีใช่เป็นแต่ผู้ที่คอยช่วยเหลือสงเคราะห์ และเป็นการมุ่งให้บริการผู้อื่นเพื่อให้คนอื่นเหล่านั้นได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน (Page & Wong, 2003) ผู้นำใ้บริการ จะคิดถึงบริการและประโยชน์ของผู้ตามก่อนผลประโยชน์ของตนเอง ใช้ความสามารถที่มี ทำให้ผู้ตามและองค์กรเจริญเติบโตปรารถนาที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นมากกว่าความต้องการได้รับตำแหน่งหรืออำนาจ มีความเสียสละ ไม่หวังผลตอบแทนแต่จะอุทิศตนเพื่อการทำงานอย่างเต็มที่ (Daft, 1999, pp. 375-379)

ดังนั้นลักษณะเฉพาะของภาวะผู้นำใ้บริการจึงแตกต่างจากภาวะผู้นำแบบเดิมเพราะภาวะผู้นำใ้บริการมุ่งอุทิศตัวเองในการรับใช้ในความต้องการของผู้อื่นในองค์กร มุ่งเน้นตอบสนองความต้องการของบุคคลที่เป็นผู้ตาม นำสิ่งที่ที่ดีที่สุดและส่งเสริมในการนำไปใช้พัฒนา รับฟังและสร้างความรู้สึกร่วมกันขององค์กร ผู้นำใ้บริการมีความเชื่อว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นความต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระยะยาวปรับจากอดีตที่การบริหารงานเน้นการควบคุมกลายมาเป็นการมอบหมายกระจายอำนาจการแข่งขันกลายเป็นการให้ความร่วมมือ เน้นรางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของกลายเป็นการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ที่บังคับบัญชา (พิมพ์สุดา ช่างเอื้อง และคณะ, 2560)

บุคลิกภาพนับเป็นส่วนหนึ่งและเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมภาวะผู้นำได้ ภาวะผู้นำจึงควรต้องพัฒนาความสามารถสำคัญ ๆ อย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการครองตน ต้องดูแลตนเองได้ดี มีความพอใจในชีวิตและลิขิตชีวิตตัวเองได้ 2) ความสามารถในการครองคน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้ความสำคัญกับผู้อื่นจนชนะใจผู้อื่นได้ และ 3) ความสามารถในการครองงานสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จในงานอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าในงานที่รับผิดชอบ ซึ่งลักษณะดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่พัฒนาโดย (Costa & McCrae, 1992, as cited in Howard & Howard, 2000) ซึ่งประกอบด้วยบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness) ซึ่งบุคลิกภาพทั้งห้าองค์ประกอบนั้น อาจมีความแตกต่างกันไปในการสนับสนุน บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลให้เกิดภาวะผู้นำได้

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จึงมีความสนใจศึกษาวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 เนื่องจากเห็นว่านักเรียนนายสิบตำรวจมีความแตกต่างกันทางด้าน การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว สถานศึกษา สิ่งแวดล้อม และสังคมที่แตกต่างกันซึ่งจะทำให้มีลักษณะบุคลิกภาพแตกต่างกัน อันอาจส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการ อีกทั้งทฤษฎีด้านลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบได้รับความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์อย่างกว้างขวาง และมีผลงานวิจัยอย่างแพร่หลาย ทั้งในระดับสากลและในประเทศ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรทำวิจัยว่าลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบจะส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจหรือไม่ อย่างไร เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งหวังให้นักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีความพร้อม สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามแนวภาวะผู้นำใ้บริการเพื่อรับใช้บริการประชาชนได้อย่างเหมาะสมเป็นประโยชน์กับ สังคม และประเทศชาติ อย่างสมบูรณ์ และยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำใ้บริการ บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ กับภาวะผู้นำใ้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1
3. เพื่อศึกษา บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์ทางบวก กับภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1
2. บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 จำนวน 550 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 จำนวน 286 คน ได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเฉพาะและมีการฝึกอบรมด้วยลักษณะและมีวิธีเดียวกันทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรเกณฑ์

1. ภาวะผู้นำใฝ่บริการ (Servant Leadership) 1) ด้านการมีจิตบริการ 2) ด้านการสื่อสารทางบวก และ 3) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวแปรพยากรณ์

1. บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคลิกภาพแบบหวั่นไหว (Neuroticism) 2) บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extraversion) 3) บุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) 4) บุคลิกภาพแบบประนีประนอม (Agreeableness) และ 5) บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง คุณลักษณะของการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น มีความสามารถ เป็นที่ยอมรับและสามารถ นำพาบุคคลอื่นให้ร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ภาวะผู้นำใฝ่บริการ (Servant Leadership) หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีจิตบริการ มีการสื่อสารทางบวก และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังสาระสำคัญต่อไปนี้

2.1. ภาวะผู้นำใฝ่บริการ ด้านการมีจิตบริการ ได้แก่ การดูแลช่วยเหลือ การแบ่งปัน การเสียสละ การแก้ปัญหาให้แก่ผู้ที่ประสบปัญหา หรือประสบความทุกข์ยาก

2.2. ภาวะผู้นำใฝ่บริการ ด้านการสื่อสารทางบวก ได้แก่ การใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ไม่ทำร้ายหรือกระทบกระเทือนใจผู้อื่น การใช้ปิยวาจา การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้อื่น

2.3. ภาวะผู้นำใฝ่บริการ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ การทุ่มเทและอุทิศตนเพื่อพัฒนาสังคม การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวม การปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและมีจริยธรรม

3. บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Five Factor Personality Model) หมายถึง การอธิบายลักษณะของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะประจำ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ บุคลิกภาพด้านความหวั่นไหว บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว บุคลิกภาพด้านการเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพด้านการประนีประนอม และบุคลิกภาพด้านการมีจิตสำนึก

3.1 ด้านความหวั่นไหว (Neuroticism) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวล หงุดหงิด โกรธง่าย ท้อแท้ คำนึงถึงแต่ตนเอง มีความรุนแรง มีอารมณ์แปรปรวน นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึง การวิตกกังวลกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยจะแสดงอารมณ์โกรธออกมาทันที หากเกิดความโกรธ นอกจากนี้จะอารมณ์เสียกับเรื่องเพียงเล็กน้อย หรือรู้สึกว่าคุณเองมีอารมณ์แปรปรวนง่าย

3.2 ด้านการแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความอบอุ่น ชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น แสดงออกตรงไปตรงมา ชอบกิจกรรม และมีอารมณ์ด้านบวก นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึง ความชอบในการพบปะพูดคุยกับคนอื่นและความชอบในการเข้าร่วมงาน เลี้ยงสังสรรค์ ความเป็นมิตร ไม่ว่าเขาจะยากดีมีจน และเป็นคนกระฉับกระเฉง

3.3 ด้านการเปิดรับประสบการณ์ (Openness) หมายถึง เป็นคนช่างฝัน มีความสุนทรีย์ เป็นคนเปิดเผยความรู้สึก และยอมรับค่านิยม นอกจากนี้ยังหมายรวมถึง การค้นพบวิธีการที่ถูกต้องในการกระทำสิ่ง

ต่าง ๆ ให้สำเร็จ และมักจะใช้วิธีนั้นอยู่เป็นประจำ มีความอยากรู้ อยากเห็นในสิ่งแปลกใหม่ เปิดตนเองให้กับประสบการณ์ใหม่ ๆ

3.4 ด้านการประนีประนอม (Agreeableness) หมายถึง การเป็นผู้ไว้วางใจผู้อื่น รู้สึกเอื้อเฟื้อ ยอมตามผู้อื่น มีความสุภาพ และมีจิตใจอ่อนโยน มีความไว้วางใจในการทำงานของผู้อื่น ใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่นได้

3.5 ด้านการมีจิตสำนึก (Conscientiousness) หมายถึง การมีความสามารถ มีระเบียบ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัยต่อตนเอง และมีความต้องการสัมฤทธิ์ผล (นอกจากนี้ยังหมายถึง ความสามารถในการบังคับตัวเองให้ทำสิ่งต่าง ๆ ให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดได้เสมอ มีสมาธิในการทำงานเพื่อให้ผลงานออกมาดีที่สุด หากได้รับมอบหมายให้ทำงานใด จะทำอย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันงานผิดพลาด และไม่ทำงานจะยากเพียงใด ก็จะทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี)

4. ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 มีหน้าที่ฝึกอบรมนักเรียนนายสิบตามหลักสูตรและนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5. นักเรียนนายสิบตำรวจ หมายถึง บุคคลเพศชาย ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือเทียบเท่า โดยผ่านการสอบคัดเลือกตามวิธีการและหลักเกณฑ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้ามานักเรียนนายสิบตำรวจ หลังสำเร็จการฝึกอบรมก็จะได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้แบบวัดมาตรฐานประมาณค่า สำหรับการเก็บรวบรวม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ จำนวน 36 ข้อ ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง IOC ที่ 0.67-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .234 - .852 และ ค่าความเที่ยงทั้งฉบับที่ .915

แบบวัดภาวะผู้นำไฟบริการ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .423 - .844 ค่าความเที่ยงทั้งฉบับที่ .915

การหาคุณภาพเครื่องมือ

หาความสอดคล้องระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำคะแนนที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ได้ค่า IOC เท่ากับ .67 - 1.00 และแบบวัดภาวะผู้นำไฟบริการ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาจำนวนและร้อยละของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 286 ตัวอย่าง โดยวิธีการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยโดยจำแนกตามอายุพบว่า นักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมาอายุระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาคือการศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี หรือ สูงกว่า จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และการศึกษาอยู่ระดับ ปวช., ปวส., ปวท. จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ และภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 การนำเสนอจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวมแต่ละด้าน

ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
ลักษณะบุคลิกภาพแบบห้วนใจโดยรวม	3.80	.598	มาก
ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวโดยรวม	3.66	.572	มาก
ลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์โดยรวม	3.55	.524	มาก
ลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอมโดยรวม	3.94	.453	มาก
ลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกโดยรวม	4.21	.532	มาก
ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวม	3.83	.342	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.21) อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็น ลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอมโดยรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.94) อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบห้วนใจโดยรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.80) รองลงมาเป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวโดยรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.66) ส่วนเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์โดยรวม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 3.55) อยู่ในระดับมาก และเรื่องลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.83) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวมแต่ละด้าน

ภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลความหมาย
ด้านการมีจิตบริการโดยรวม	4.30	.508	มาก
ด้านการสื่อสารทางบวกโดยรวม	4.24	.572	มาก
ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม	4.27	.554	มาก
ภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวม	4.27	.487	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำใ้บริการด้านการมีจิตบริการโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.30) อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็น ภาวะผู้นำใ้บริการ

ด้านมีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.27) อยู่ในระดับมาก ถัดไปภาวะผู้นำให้บริการด้านการสื่อสารทางบวกโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.24) อยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 โดยภาพรวม ($\bar{X}$ = 4.27) อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเรื่องลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับภาวะผู้นำให้บริการ

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเรื่องลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 (n = 286)

ตัวแปรเรื่อง	X ₁	Y
ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ	1.0	.550**
ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 (X ₁)		
ภาวะผู้นำให้บริการ (Y)		1.0

** p < 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรเรื่องลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (R = 0.550)

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยกับภาวะผู้นำให้บริการ (n = 286)

ตัวแปรเรื่อง	Y	X _{1.5}	X _{1.4}	X _{1.3}	X _{1.2}	X _{1.1}
ภาวะผู้นำให้บริการ (Y)	1.0					
ลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก (X _{1.5})	.655**	1.0				
ลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอม (X _{1.4})	.480**	.552**	1.0			
ลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ (X _{1.3})	.199**	.301**	.377**	1.0		
ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (X _{1.2})	.150**	.138**	.199**	.360**	1.0	
ลักษณะบุคลิกภาพแบบห้วนใจ (X _{1.1})	.311**	.323**	.305**	-.065	.201**	1.0

** p < 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่าตัวแปรลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ ลักษณะบุคลิกภาพแบบห้วนใจ ลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอม และลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (R = 0.150, 0.199, 0.311, 0.480 และ 0.655 ตามลำดับ)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ กับภาวะผู้นำให้บริการ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Variables Entered เพื่อศึกษาว่าตัวแปรตัวใดที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 5 วิเคราะห์การทำนายภาวะผู้นำใ้บริการโดยใช้ตัวแปรลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยรวม (n = 286)

ตัวแปร	B	SE.b	Beta	t	p-value.
ค่าคงที่ (Constant)	1.276	.271		4.704**	.000
ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 (X_1)	.728	.070	.550	11.105**	.000

Durbin-Watson= 1.525 R = .550 $R^2 = .303$ $R^2_{adj} = .300$ F = 123.328**

**p < 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ได้ร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำใ้บริการ ของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ได้ร้อยละ 30.3 ($R^2 = .303$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6 วิเคราะห์การทำนายภาวะผู้นำใ้บริการโดยใช้ตัวแปรลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ตัวแปรย่อย (n = 286)

ตัวแปร	B	SE.b	Beta	t	p-value.
ค่าคงที่ (Constant)	1.391	.205		6.799	
ลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ($X_{1.5}$)	.513	.048	.561	10.605**	.000
ลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอม ($X_{1.4}$)	.184	.057	.171	3.231**	.000

Durbin-Watson= 1.672 R = .670 $R^2 = .450$ $R^2_{adj} = .446$ F = 115.568**

**p < 0.01

จากตารางที่ 6 พบว่าตัวแปรลักษณะบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก และลักษณะบุคลิกภาพแบบประนีประนอม ได้ร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ได้ร้อยละ 45.0 ($R^2 = .450$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใ้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ผลวิจัยสามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 “เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำใ้บริการ (Servant Leadership) บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ (Big Five Personality) ของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1” ผลการวิจัยอภิปรายได้ดังนี้คือ นักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 จำนวน 286 คน มีภาวะผู้นำใ้บริการ และลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำใฝ่บริการโดยภาพรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัทนพร จิตรภักดี และรัตติกรณ์ จงวิศา (2564) ที่พบว่าค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับสูง และผลการศึกษาของ จักรพงษ์ วงศ์พิทักษ์กุลและ พงศ์วัชร พองันทา (2567) ที่พบว่าคุณลักษณะและความประพฤติภาวะผู้นำใฝ่บริการที่พึงประสงค์โดยรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ภาวะผู้นำใฝ่บริการเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจ จึงทำให้ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรได้ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีน้ำใจใฝ่บริการช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตสาธารณะ มีความพร้อมในสังคมยุคใหม่ อีกทั้งนักเรียนนายสิบตำรวจส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการบริการผู้อื่นและมีจิตใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยพิจารณาได้จากผลการวิจัยด้านการมีจิตบริการอยู่ในระดับมาก และรายชื่อที่พบว่านักเรียนนายสิบตำรวจจะให้บริการในการดูแลและช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนอยู่ในระดับมากที่สุด รวมถึงจะเสียสละทรัพย์สินเงินทองในการช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถของตนเองและจะอุทิศตนเพื่อส่วนรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พึงมี จึงทำให้ระดับภาวะผู้นำภาวะผู้นำใฝ่บริการโดยภาพรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 อยู่ในระดับมากนั่นเอง

1.2 ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยภาพรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 อยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ มนสิการ สำราญสำรวจกิจ (2562) ที่พบว่าบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของตำรวจชั้นประทวน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการฝึกอบรม ประสบการณ์ส่วนตัว หรือลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการฝึกอบรม โดยที่นักเรียนนายสิบตำรวจได้รับการฝึกอบรมที่เข้มข้นและมีระเบียบวินัยสูง อาจส่งผลให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบที่สูงขึ้น ในขณะที่ตำรวจชั้นประทวนอาจมีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปด้วย ประสบการณ์ส่วนตัว ซึ่งประสบการณ์ส่วนตัวของแต่ละบุคคลมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมบุคลิกภาพ นักเรียนนายสิบตำรวจอาจมีประสบการณ์ที่แตกต่างจากตำรวจชั้นประทวน จึงส่งผลให้มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันได้ หรือลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล พื้นฐานครอบครัว การศึกษา และค่านิยมส่วนตัว มีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ทำให้เป็นปัจจัยที่ทำให้ระดับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบแตกต่างกันจึงทำให้ระดับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยภาพรวมแตกต่างกัน แม้ว่าจะระดับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยรวมจะแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยรายด้านพบว่าลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว แบบประนีประนอม และแบบมีจิตสำนึกของนักเรียนนายสิบตำรวจอยู่ในระดับมาก กลับพบว่าสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มนสิการ สำราญสำรวจกิจ (2562) ที่พบว่าบุคลิกภาพดังกล่าวอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะงานของตำรวจชั้นประทวนและนักเรียนนายสิบตำรวจที่ต้องมีเหมือนกันคือความสามารถในการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบสูง ซึ่งบุคลิกภาพทั้งสามด้านนี้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับการปฏิบัติงานตำรวจ จึงทำให้บุคลิกภาพทั้งสามด้านนี้อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ กับภาวะผู้นำใฝ่บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 สรุปผลได้ดังนี้

ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของนักเรียนนายสิบตำรวจ ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำใฝ่บริการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Österberg et al. (2024) ที่พบว่านักเรียนนายร้อยที่มีจิตสำนึกจะมีความมั่นใจสูง มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งความเห็นอกเห็นใจเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำใฝ่บริการ (ทัตชัย ชัยมาโย, 2562) ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มนักเรียนนายร้อยและ

นักเรียนนายสิบตำรวจ เป็นกลุ่มที่กำลังอยู่ในช่วงพัฒนาความเป็นผู้นำ รวมถึงศูนย์ฝึกอบรมตำรวจได้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสำนึก ความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับผู้ที่จะเป็นผู้นำในอนาคตกับการเป็นตำรวจและรับใช้ประชาชน รวมถึงการเป็นผู้เรียนที่อุทิศตนเองในการบริการในความต้องการของผู้อื่น โดยพิจารณาได้จากผลการวิจัยที่พบว่าลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ แบบประนีประนอม และแบบมีจิตสำนึกมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำใฝ่บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนนายสิบตำรวจที่มีลักษณะบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบในระดับมาก มักจะมีแนวโน้มที่จะมีภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ในระดับมากด้วยเช่นกัน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 “เพื่อศึกษาบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 อภิปรายผลได้ดังนี้

ลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบโดยภาพรวมของนักเรียนนายสิบตำรวจศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำใฝ่บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมถึงบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบประนีประนอมร่วมพยากรณ์ภาวะผู้นำใฝ่บริการด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของมนสิการ สำราญสำราญกิจ (2561) ที่พบว่ากลุ่มตำรวจชั้นประทวนที่มีบุคลิกภาพแบบประนีประนอมสามารถทำนายความพึงพอใจงานได้ซึ่งรวมถึงลักษณะของการใฝ่บริการที่เป็นหน้าที่หนึ่งของตำรวจ ทั้งนี้เนื่องจากจิตสำนึกจะส่งผลให้มีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบในการทำงาน ในขณะที่ความประนีประนอมของส่งผลให้มีความเห็นอกเห็นใจและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้บริบทของการนักเรียนนายสิบตำรวจ ที่เป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องมีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ จึงทำให้นักเรียนนายสิบตำรวจที่มีลักษณะบุคลิกภาพที่ดี มีแนวโน้มที่จะมีภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการสูงไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกและแบบประนีประนอมมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำใฝ่บริการ ดังนั้นศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสำนึก เช่น ความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยและความประนีประนอม เช่น การเห็นอกเห็นใจ การให้ความร่วมมือ ในนักเรียนนายสิบตำรวจ

1.2 จากผลการวิจัยบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ด้านบุคลิกภาพแบบห้วนไหวอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบุคลิกภาพแบบห้วนไหวเกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล ความเครียด และความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ดังนั้น ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการอารมณ์ การควบคุมความเครียด และการเสริมความมั่นคงทางใจ ในการฝึกอบรมหรือการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนนายสิบตำรวจสามารถรับมือกับความท้าทายและความกดดันในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นเพิ่มเติมเพราะ เพราะนอกจากบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อภาวะผู้นำใฝ่บริการ เช่น แรงจูงใจ ค่านิยม ทศนคติ ประสบการณ์ส่วนตัว และวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและนำไปสู่การพัฒนาภาวะผู้นำใฝ่บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ตำรวจชั้นประทวน ตำรวจสัญญาบัตร หรือข้าราชการตำรวจในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบและหาข้อแตกต่างของบุคลิกภาพและภาวะผู้นำใฝ่บริการในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันและหลายมิติมากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพประกอบด้วย เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนาเฉพาะ (Focus Group) เพื่อให้มีข้อมูลเชิงลึกเพิ่มขึ้นในงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- เกตุสุชา. (2553). *บุคลิกภาพของผู้นำหรือผู้บริหาร*. Gotoknow. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/350389>
- จักรพงษ์ วงศ์พิทักษ์กุล, และ พงศ์วัชร ฟองกันทา. (2567). การพัฒนาภาวะผู้นำให้บริการของนักเรียนนายสิบตำรวจบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิชาการ มทร.สุวรรณภูมิ (มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์)*, 9(2), 228–245. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmutsb-hs/article/view/265153>
- ทัศชัย ชัยมาโย. (2562). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำให้บริการของทหารเหล่าการเงินในกองทัพบกสังกัดกองทัพบกภาคที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]*. SNRU e-Thesis. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/2020080859520248102_fulltext.pdf
- พิมพ์สุตา อึ้งเอียง, ละม้าย กิตติพร, สุรัตน์ ดวงชาตม, วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์, & ชรินดา พิมพ์บุตร. (2560). *ภาวะผู้นำให้บริการในโลกแห่งการแข่งขันทางธุรกิจ: Servant leadership*.
- มนสิการ สำราญสำรวกิจ. (2562). *บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ความเชื่อในอำนาจควบคุมภายใน-ภายนอก ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคกับความพึงพอใจในงาน: กรณีศึกษาตำรวจชั้นประทวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]*. TU Digital Collections. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:165651
- มัทนพร จิตรภักดี, & รัตติกรณ์ จงวิลาส. (2564). ทูทางจิตวิทยา ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน และความยืดหยุ่นผูกพันในงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตำแหน่งรองสารวัตรในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 13(1), 180–189. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/policenurse/article/view/245614/169323>
- ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1, กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2567). *ข้อมูลศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ*. https://www.nsc.go.th/wp-content/uploads/2024/04/Human_resource-developmentNSC.pdf
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2567). *แผนกลยุทธ์พัฒนาบุคลากรของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ: พ.ศ. 2567–2570*. สืบค้นจาก <https://www.nsc.go.th>
- Daft, R. L. (1999). *Leadership: Theory and practice*. Dryden Press.
- Greenleaf, R. K. (1970). *The servant as leader*. The Robert K. Greenleaf Center.
- Howard, P. J., & Howard, J. M. (2000). *The big five quickstart: An introduction to the five-factor model of personality*. Center for Applied Cognitive Studies.
- Österberg, J., Jonsson, E., Börjesson, M. (2024). Views on an officer career – the relationship between personality, leadership expectations, and perceived qualities. *Current Issues in Personality Psychology*, 12(1), 51-59. <https://doi.org/10.5114/cipp/174517>
- Page, D., & Wong, P. T. P. (2003). *Servant leadership: An opponent-process model and the revised servant leadership profile*. Trinity Western University, Canada: Servant Leadership Roundtable. <http://www.drpaullwong.com/wp-content/uploads/2018/03/Servant-Leadership-Profile-Revised-SLP-R-Wong-Page-2003.pdf>